

مهری رنجبر / ۱۳۹ روز مانده به افتتاح بازی‌های آسیایی ۲۰۲۲ هانگزو، زمزمه تعویق یکساله شنیده می‌شود. اتفاقی که احتمالاً انتخابات کمیته ملی المپیک ایران را هم تغییر دهد. این روزها با شیوع دوباره کرونا در شانگهای، بزرگترین بندر اقتصادی چین، ۲۵ میلیون شهروند در خانه‌هایشان محبوس شده‌اند. شهری که در ۲۰۰ کیلومتری هانگزو قرار دارد.

«ایران» از افزایش تا ۵۰ درصدی شهریه مدارس غیر دولتی و سرگردانی مردم گزارش می‌دهد

افزایش لجام گسیخته شهریه مدارس غیر دولتی

۲۲

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بازدید از نمایشگاه قرآن مطرح کرد

هنرمندان سرزمین ما انس خوبی با قرآن دارند

۲۳

۸۲ سالگی رادیو همراه با برخی از اهالی این رسانه

گروه فرهنگی / سال‌ها پیش در چنین روزی اولین فرستنده عمومی رادیو در کشورمان کار خود را آغاز کرد. حالا ۸۲ سال از آن روز می‌گذرد و به مناسبت روز رادیو برخی اهالی این رسانه سخنانی درباره‌اش گفته‌اند، از «مهدی فوادیان» گزارشگر پیشگسوت جنگ گرفته تا «محسن سوهانی» مدیر رادیو نمایش و «محمدباقر رضایی» نویسنده برنامه‌های ادبی رادیو.

۲۳

شبکه آبرسانی اصفهان در برابر خشکسالی و فرونشست تسلیم شد

آبرسانی سیار در اصفهان پس از نیم قرن!

۱۶

محمود حبیبی کسبی، درباره جایگاه شعر علوی در شعر ادبیات نکاتی را مطرح کرد

مخاطب شعر تشنه شنیدن از حکومت علوی

۲۴

آتش افروزان حرفه‌ای برای نابودی و تغییر کاربری جنگل‌ها به جان «هیرکانی» افتاده‌اند

«کاج سوزی» عمدی در «توشی»

آیا منابع طبیعی گیلان برای رفع مسئولیت اقدام به سندسازی کرده است؟

۱۷

گیاه آویشن، پلیس را به قاتل رساند

گروه حوادث / کشف جسد مرد دستفروش در گونی حاوی گیاهان دارویی هویت قاتل را لو داد. به گزارش خبرنگار حوادث «ایران»، ساعت ۶:۱۰ صبح جمعه، مأموران کلانتری ۱۷۲ عبدالعظیم (ع) از کشف تکه‌های جسد یک مرد داخل سطل زباله توسط کارگران شهرداری خبر دادند.

۱۹

گفتاری در باب نقش انسان در تعیین مقدرات شب قدر

طلب خیر و صلاح در شب‌های روشن سرنوشت

۱۸

بازاری در و پیکر گیاهان دارویی به قیمت تخریب منابع طبیعی داغ شده است

گل و گیاه دامن زاگرس را نتکانیم

بسیار زیاد شده است.»

نیکخو با آساری که از سازمان منابع طبیعی و دانشگاه یاسوج گرفته است از ۲ هزار و ۱۰۰ گونه گیاه خوراکی و دارویی در عرصه طبیعی استان می‌گوید که حداقل ۴۷۰ گونه آن خواص دارویی ثبت شده و پستوانه تحقیقاتی و علمی در آزمایشگاه دارند: «این یک سرمایه ارزشمند است که روز به روز در حال مصرف است و سیاست و مدیریت مناسبی برای رشد مجدد آنها وجود ندارد. ما ۴۶ گونه گیاه دارویی و گیاهی بومی در استان داریم. سه گونه گیاه کمیاب دنیا را داریم به نام‌های «آنغوزه»، «باربچه» و «گزائکین» که در ارتفاعات بالای دوهزارمتری رشد می‌کنند و جزو گیاهان کمیاب هستند اما سوء مدیریت و برداشت بی‌رویه باعث شده سطح تراکم این سه گیاه همچون دیگر گیاهان دارویی و خوراکی کم شود.»

نیکخو آتش‌سوزی‌ها، آفروند سواری در ارتفاعات و مناطق کوهستانی همچنین گردشگرانی که با ناآگاهی و نبود

اطلاع‌رسانی خیلی از این گیاهان را می‌کنند و با خود می‌برند از جمله دلایل انقراض این موجودات ارزشمند می‌داند. گردشگرانی که حتی به «لاله واژگون» که از نظر گردشگران گیاه خوش‌یمنی نیست هم رحم نمی‌کنند: «هر کدام یک بغل از آنها را با خود می‌برند: ما حیوانات وحشی گیاه‌خوار یا همه چیز خواری داریم که از گیاهان تغذیه می‌کنند. در طبیعت گرمسیری ما یک گیاه خوراکی داریم به نام «ریواس» که همه جا هم هست و خرس و روباه از آن برای تأمین آب بدنشان استفاده می‌کنند. گیاهانی در طبیعت وجود دارند که گراز از آن استفاده می‌کند و به زندگی ادامه می‌دهد و زاد و ولد می‌کند. اگر این گیاه در طبیعت نباشد دیگر گراز نمی‌تواند زندگی کند. گیاهان کمیاب هستند اما سوء مدیریت و برداشت بی‌رویه باعث شده سطح تراکم این سه گیاه همچون دیگر گیاهان دارویی و خوراکی کم شود.»

نیکخو آتش‌سوزی‌ها، آفروند سواری در ارتفاعات و مناطق کوهستانی همچنین گردشگرانی که با ناآگاهی و نبود منابع محیط زیست با کمک دانشگاه

می‌آورند.» او از سوداگرانی می‌گوید که از خوزستان به‌وسیله ماشین‌های آفروند از جاده‌های خاکی دیشموک وارد استان می‌شوند و با گونی‌های پر بار می‌گردند: «در نگاه به آینده محیط زیست و تنوع زیستی باید بازنگری کنیم. باید برنامه مدون داشت، نباید به بهانه اشتغالزایی به طبیعت ضربه زد و در اراضی ملی دانه ریخت و کشت کرد و به مردم گفت بروید برداشت کنید. این‌گونه نه اشتغالی می‌ماند نه توسعه‌ای اتفاق می‌افتد و چند سال دیگر همه چیز از بین می‌رود. این اتفاق باید در زمین‌های کشاورزی بیفتد نه منابع طبیعی تا یک کار حساسی اقتصادی باشد و شرکت‌های دانش بنیان هم بیایند در حوزه تخصصی ادامه بدهند.»

امید سجادیان فعال محیط زیست یاسوج، دلایل انقراض برخی گونه‌ها را برداشت بیش از حد آنها می‌داند. در حالی که گیاه در حال گل دادن است و هنوز فرصت تخم‌ریزی و احیای خود را ندارد: «گرفس، آنغوزه، ننگر وحشی، ریزک، آویشن نادبی، هلمه رازیانه، پنیرک و... همه اینها گونه‌هایی هستند که متأسفانه به دلیل برداشت بی‌رویه یا از بین رفته یا در حال از بین رفتن هستند و برنامه خاصی برای احیای این گونه‌ها نیست در حالی که می‌شود بعضی از این گونه‌ها را در جنگل کاشت تا مردم بهره‌بردار می‌کنند اما برنامه‌های نیست و این کار هم به صورت شغل کاذب در آمده است.»

انسور که سجادیان می‌گوید کار به جایی رسیده است که اگر بفرهنگند در کوه‌ها یک گونه گیاهی مانند «جاشیر»، «پیلهر» و «قارچ» هست گروه‌های زیادی با ماشین وارد عرصه‌های طبیعی و جنگلی می‌شوند و تا جایی که می‌توانند برداشت می‌کنند و حتی یکدانه را هم نمی‌گذارند که بعداً بتواند بذر بدهد تا برای سال‌های آینده برداشت کنند. این رفت و آمدهای گروهی همچنین باعث پاکوب شدن عرصه‌های طبیعی، آتش‌سوزی‌های غیرعمد و ناامن شدن مناطق مرتفع برای حیوانات و جانوران می‌شود: «الان در شهر یاسوج چهارراه سبزی‌فروشان آزادانه این گیاهان را می‌فروشند و آنقدر استقبال زیاد است که تا ساعت ۱۰ شب مشغولند.» بسیاری از مردم محلی به‌خاطر غذاهای سنتی از این گیاهان

اگر از عشایر و مردم روستایی که در مناطق مختلف استان کهگیلویه و بویراحمد حضور دارند بپرسید، آنها گواهی می‌دهند که تراکم گیاهان دارویی سال به سال در حال کمتر شدن است و بعضی گونه‌ها در حال انقراض هستند. روزگاری این گیاهان را کنار جاده‌ها و روستاها می‌دیدیم. اما حالا باید بیشترشان را تنها در ارتفاعات ببینیم چون برداشت و تخریب‌ها بسیار زیاد شده است

استفاده می‌کنند و این تقاضای بالا باعث به وجود آمدن بازار پرسودی شده است. سجادیان پیشنهاد می‌دهد که با آموزش به مردم می‌توان بعضی از این گونه‌ها را در زمین‌های کشاورزی یا باغ‌ها کاشت و به فروش رساند تا به منابع طبیعی آسیب نرسد: «حالا این گیاهان به همه جا برده می‌شود. حتی در استان‌های همجوار هم بعضی گونه‌ها منقرض شده‌اند چون به همه استان‌ها رفته‌اند و کند شده‌اند. برای مقابله با این وضعیت که آینده خطرناکی را ترسیم می‌کند هم برنامه و هم برخورد مردم محلی را درک نکنیم و به فکر یک کننده است. گیاهانی مثل «سریش»، «پای قاضی» و «قارچ» بیشترین آمار تخریب را دارند. «موسیر»، «موسیر وحشی» هم به‌شدت تحت تخریب هستند. ما زمانی در لرستان عرصه‌های وسیع موسیر را شاهد بودیم که دیگر با نمی‌بینیم یا خیلی کم می‌بینیم.» او معتقد است تا زمانی که مردم مشاغل جایگزین می‌داند. او فشارهای اقتصادی و بیکاری را از دلایل این وضعیت می‌داند: «تب گسترده‌ای بین مردم برای ناباشیم اوضاع بدتر خواهد شد.

محمد معصومیان گزارش‌نویس

زاگرس شاهد عربانی خود از گیاهان دارویی و خوراکی است که طی سالیان در دامن پرورده؛ دامن پریرکتی که قرن‌هاست مردم ساکن ارتفاعاتش از آن سیراب می‌شوند و روزی می‌گیرند. اما اتفاقی که در ارتفاعات این رشته‌کوه و در استان‌های ساکن آن مانند کهگیلویه و بویراحمد در حال وقوع است، نگران‌کننده است. آرش نیکخو فعال محیط‌زیست برداشت‌های بی‌رویه گیاهان دارویی و خوراکی را بی‌رحمانه توصیف می‌کند و می‌گوید: «اگر از عشایر و مردم روستایی که در مناطق مختلف استان کهگیلویه و بویراحمد حضور دارند بپرسید، آنها گواهی می‌دهند که تراکم گیاهان دارویی سال به سال در حال کمر شدن است و بعضی گونه‌ها در حال انقراض هستند. روزگاری این گیاهان را کنار جاده‌ها و روستاها می‌دیدیم. اما حالا باید بیشترشان را تنها در ارتفاعات ببینیم چون برداشت و تخریب‌ها